

Arviointikertomus 2025

26.5.2026

Sisällysluettelo

1.	Tarkastuslautakunta ja arvioinnin toteutus	2
1.1.	Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.2.	Tarkastuslautakunnan kokoonpano.....	2
1.3.	Lautakunnan toiminta.....	2
1.4.	Sidonnaisuusilmoitukset.....	3
1.5.	Ulkoinen tarkastus.....	3
2.	Toiminnallisten tavoitteiden arviointi.....	4
3.	Taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	6
3.1.	Tilikauden 2025 tuloslaskelma	6
3.2.	Investoinnit	7
3.3.	Rahoitus ja rahavirrat	7
3.4.	Tase.....	7
3.5.	Talouden keskeiset tunnusluvut.....	8
3.6.	Talouden tasapaino	9
3.7.	Tarkastuslautakunnan arvio liikelaitoskuntayhtymän taloudesta	9
4.	Hallinto, sisäinen valvonta ja riskienhallinta	10
4.1.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	10
4.2.	Hallinto ja organisaatio	11
5.	Allekirjoitukset	11

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA JA ARVIOINNIN TOTEUTUS

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan keskeisenä tehtävänä on arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat liikelaitoskuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Jos liikelaitoskuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan tulee arvioida myös talouden tasapainotuksen toteutumista. Havainnot annetaan yhtymäkokoukselle vuosittain arviointikertomuksessa.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on lisäksi valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoa kuntalain 84 §:n mukaisten sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset yhtymäkokoukselle tiedoksi. Yhtymän hallintosäännön 28 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on lisäksi seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tarkastajan tekemää työtä. Lautakunnan tulee myös huolehtia, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen, sekä tehtävä tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta. Tarkastuslautakunnan toiminta on riippumatonta toimivasta johdosta.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Perussopimuksen 26 §:n mukaan tarkastuslautakuntaan valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi jäsen sekä jokaiselle henkilökohtainen varajäsen.

Varsinaiset jäsenet 1.1.-10.12.2025

Olli Koponen, puheenjohtaja
Markku Venäläinen, varapuheenjohtaja
Laura Kansanen

Henkilökohtainen varajäsen

Toini Juvonen
Mervi Hokka
Juuso Vitikainen

Varsinaiset jäsenet 11.12.2025 alkaen

Ari Häkkinen, puheenjohtaja
Veera Ursin, varapuheenjohtaja
Timo Hottinen

Henkilökohtainen varajäsen

Markku Häkkinen
Viivi Immonen
Matti Vihma

1.3. Lautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut tilivuoden 2025 aikana kerran 28.5.2025. Kokouksessa on kuultu toimitusjohtajaa tilivuoden 2024 toiminnasta ja taloudesta sekä tilintarkastajan raportointi tilikauden 2024 tilintarkastuksesta, käsitelty tilintarkastuskertomus ja tilinpäätös 2024, laadittu arviointikertomus tilikaudesta 2024 ja käsitelty sidonnaisuusilmoitukset.

Yhtymäkokous on merkinnyt tilikaudelta 2024 laaditun arviointikertomuksen tiedoksi kokouksessaan 5.6.2025 § 6. Johtokunta on 30.10.2025 § 78 laatinut vastaukset arviointikertomuksen suosituksiin. Vastaukset on merkitty tiedoksi yhtymäkokouksessa 11.12.2025 § 12.

Uusi tarkastuslautakunta on valittu yhtymäkokouksessa 11.12.2025 § 7. Valintansa jälkeen tarkastuslautakunta on kokoontunut kaksi kertaa. Tarkastuslautakunnan kokouksessa 28.4.2025 on kuultu yhtymän toimitusjohtaja Tapio Montosta yhtymän toimintaan ja talouteen liittyen, aloitettu arviointikertomuksen laadinta tilikaudelta 2025 sekä todettu sidonnaisuusilmoituksia koskevat käytänteet ja saapuneet sidonnaisuusilmoitukset. Kokouksessaan 26.5.2026 tarkastuslautakunta on saanut tilintarkastajan raportoinnin tilikaudesta 2025, käsitellyt yhtymän tilinpäätöksen tilikaudelta 2025 ja laatinut arviointikertomuksen tilikaudelta 2025.

Toimitusjohtajan kuulemisen lisäksi vuoden 2025 arvioinnin keskeisiä tietolähteitä ovat tilinpäätös 2025, talousarvio 2025 sekä talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2027—2028.

1.4. Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset yhtymäkokouksen tiedoksi vuosittain sekä ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä yleisessä tietoverkossa. Tarkastuslautakunnassa on käsitelty sidonnaisuusrekisterissä tapahtuneet muutokset 28.4.2026 ja saattanut ne yhtymäkokoukselle tiedoksi. Yhtymäkokous on käsitellyt sidonnaisuusilmoituksia edellisen kerran kokouksessaan 5.6.2025 § 8.

1.5. Ulkoinen tarkastus

Yhtymäkokous on valinnut kokouksessaan 11.12.2025 § 9 liikelaitoskuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi BDO Audiator Oy:n, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Milja Leino. Yhtymän tilintarkastuspalvelut on kilpailutettu osana Varkauden kaupunkikonsernin tilintarkastuspalvelujen hankintaa ajalle 1.6.2025 – 31.5.2028. Yhtymän kanssa on laadittu erillinen hankintasopimus.

Edellisen hankintakauden tilintarkastajana on vuosien 2021–2024 ajan toiminut KPMG Oy Ab, jonka nimeämänä päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Mari Säynätjoki.

Tilintarkastaja on esittänyt yhteenvetoraportin vuoden 2024 tilintarkastuksesta tarkastuslautakunnalle 26.5.2025 ja vuoden 2025 tilintarkastuksesta tarkastuslautakunnan kokouksessa 26.5.2026. Tilintarkastajan tehtävät on määritelty kuntalain 123 §:ssä.

2. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

Yhtymäkokous asettaa vuosittaisessa talousarviossa liikelaitoskuntayhtymän toiminnalle ja taloudelle keskeiset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat voimassa olevaa liikelaitoskuntayhtymän strategiaa ja edellytykset yhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan.

Talousarviossa 2025 määritetyt toiminnan painopisteet on lueteltu alla. Johtokunnan tilinpäätöksen 2025 antaman raportoinnin mukaan painopisteet ovat toteutuneet hyvin.

- Jätekuljetukset toimivat täsmällisesti ja kuormittavat ympäristöä mahdollisimman vähän.
- Toiminta on asiakaslähtöistä ja ratkaisukeskeistä
- Materiaalikierrätykseen kannustetaan toimivalla ekopisteverkostolla sekä kierrätyskeskustoimintaa kehittämällä.
- Toiminta on laadukasta ja taloudellisesti tehokasta.

Lisäksi talousarviossa 2025 on päätetty toiminnan tavoitteet tavoitteista menestystekijöittäin. Alla olevassa taulukossa on esitetty talousarviossa esitetyt tavoitteet ja niiden mittarit/tavoitetasot. Sarakkeessa Toteuma 2025 on esitetty johtokunnan tilinpäätöksessä 2025 esittämä raportointi ja sarakkeessa Tarkastuslautakunnan arvio lautakunnan arvio toteumasta.

Kriittinen menestystekijä	Tavoite 2025	Mittari/ tavoitetaso	Toteuma 2025	Tarkastuslautakunnan arvio
Hyvinvointia edistävä, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Säännölliset ja ajantasaiset jätekuljetukset	Poikkeamia alle 1 % päivittäisestä tyhjennysmäärästä	Tavoite toteutui	Toteutunut
Lakisääteisten ja muiden palvelujen hyvä saatavuus	Kaikilla mahdollisuus liittyä jätekuljetuksen piiriin	Kaikki asuinkiinteistöt jätekuljetuksen piirissä	Mahdollistettu. Edelleen löytyy kiinteistöjä, joissa ei ole järjestettyä jätehuoltoa.	Toteutunut
Aluekeräyspisteiden siisteys	Aluekeräyspisteet pidetään hyvässä kunnossa	Yhteydenottojen määrä alle 20 vuodessa	Yksittäisiä palautteita pääasiassa kesäaikaan. Saatettu kuntoon muutamassa päivässä	Toteutunut
Ympäristö-turvallisuus	Jätelaitos toimii lupaehtojen mukaisesti	Valvontaviranomaisilta ei ole huomautettavaa	Ei ollut huomautettavaa	Toteutunut
Palvelusuoritteen hinta kilpailukykyinen	Vertailu valtakunnallisiin yksikköhintoihin	Jätehuollon asiakasmaksut selkeästi alle valtakunnan keskitason	Suomen edullisimmat asiakashinnat vuonna 2025	Toteutunut
Kassanhallinta	Pääoman korko	Korkotuotot vähintään 150 000 euroa vuodessa	Korkotuotot 115 000 euroa	Tavoite on toteutunut kohtalaisesti (77 %).

Asiakaspalvelu	Lähetettävien paperilaskujen määrä	Paperilaskujen määrän vähentäminen 20 %	Ei ole päästy tavoitteeseen. Lähetettyjen laskujen määrä on hieman pienentynyt	Tavoite on toteutunut kohtalaisesti. Johtokunnan raportoinnissa ei ole esitetty vertailtavaa tunnuslukua
----------------	------------------------------------	---	--	--

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion mukaiset toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu. Yhtymä on kilpailukykyinen muihin jäteyhtiöihin verrattuna sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.

Toiminnallisten tavoitteiden arvioinnissa tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota seuraaviin seikkoihin:

- Palvelujen tehokkuuden yksi kriittinen menestystekijä on kassanhallinta, jonka tavoitteeksi on määritelty pääoman korko ja tämän tavoitetasoksi saadut korkotuotot. Tarkastuslautakunta pohtii, onko korkotuottojen määrä oikea mittari arvioimaan kassanhallinnan toteutumista. Vaihtoehtoisia mittareita voisivat olla esimerkiksi kassanriittävyttä ja rahavarojen muutosta mittaavat tunnusluvut tai maksuvalmiuden mittarit.
- Toisena palvelujen tehokkuuden tavoitteena on asiakaspalvelu ja sen tavoitteena lähetettävien paperilaskujen määrä. Myös tämän tavoitteen kohdalla tarkastuslautakunta pohtii, onko laskutustapa hyvä mittari mittaamaan asiakaspalvelun onnistumista, erityisesti jos on saavutettu jo piste, että yhtymä itse ei enää voi merkittävässä määrin vaikuttaa asiakkaan valitsemaan laskutustapaan. Vaihtoehtoiset tavoitteet voisivat liittyä esimerkiksi tehtyjen valitusten ja muutoksenhakujen määrään sekä mitattuun asiakastytytyväisyyteen.

Tarkastuslautakunta haluaa lisäksi kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- Riikinvoiman jätekiintiön täyttäminen sekä markkinaehtoisien jätteen saatavuus ja laatu ja siten Riikinvoiman osakassopimuksen ehtojen täyttäminen.
- Jätelain ja hankintalain mahdollisten muutosten vaikutukset liikelaitoskuntayhtymän toimintaan ja talouteen.

Tarkastuslautakunnan suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että yhtymän johtokunta pohtii talousarviota 2027 valmistellessaan, ovatko toiminnalliset tavoitteet sellaiset, että ne ohjaavat ja kehittävät yhtymän toimintaa riittävästi, ja ovatko niiden mittarit sellaisia, että ne kuvaavat tavoitteen onnistumista.

Tarkastuslautakunta suosittelee myös, että yhtymän talousarvio kytketään selkeästi yhtymän strategiaan. Mikäli yhtymällä ei ole ajantasaista strategiaa, tarkastuslautakunta suosittelee, että tällainen laaditaan ohjamaan yhtymän pitkän aikavälin toiminnan ja talouden suunnittelua.

3. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN ARVIOINTI

3.1. Tilikauden 2025 tuloslaskelma

Alla olevassa taulukossa on esitetty Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän talousarvio ja sen toteuma vuonna 2025, tuloslaskelma edellisestä vuodelta sekä vuoden 2026 hyväksytty talousarvio.

Tuloslaskelma 1.000 €	Tilinpäätös 2025			Tilinpäätös 2024		
	TA 2025	TP 2025	Poikkeama	Tot.	Muutos	
Liikevaihto	6 399	6 314	-85	6 209	105	2 %
Liiketoiminnan muut tuotot	40	23	-18	32	-10	-30 %
Materiaalit ja palvelut	-3 830	-3 369	461	-3 690	321	-9 %
Henkilöstökulut	-1 710	-1 841	-131	-1 719	-122	7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-367	-453	-86	-350	-103	29 %
Liiketoiminnan muut kulut	-330	-337	-7	-347	10	-3 %
Liikelylijäämä*	202	336	134	135	201	
Rahoituserät	9	-90	-98	53	-143	
Ylijäämä ennen varauksia	210	246	36	188	58	
Poistoeron muutos	101	101	0	101	0	
Vapaaehtoisten var.muutos	0	500	500	0	500	
Tilikauden yli/alijäämä	312	848	536	289	559	

* talousarvion sitova taso yhtymäkokoukselle

Käyttötalouden sitovuustaso yhtymäkokoukseen nähden on ollut tilikauden liikelylijäämä. Vuoden 2025 talousarviossa on budjetoitu 0,2 miljoonaa euroa liikevoittoa. Tilikauden 2025 toteuma oli 0,3 miljoonaa euroa eli 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua suurempi. Tilikaudella ei ole tehty käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan vaikuttavia talousarviomuutoksia.

Yhtymän liikevaihto on toteutunut 0,1 miljoonaa euroa budjetoitua pienempänä. Tämä on johtunut erityisesti Riikinvoiman kautta tulevasta sähkönmyynnistä, jonka toteuma oli 0,3 miljoonaa euroa eli -0,1 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi. Yhtymän jätteenkeräyksestä ja -kuljetuksesta saamat tuotot olivat 5,5 miljoonaa euroa, Ekotorin liikevaihto noin 0,3 miljoonaa euroa ja muut liiketoiminnan tuotot 0,3 miljoonaa euroa. Kokonaisuutena liikevaihto kasvoi 0,1 miljoonaa euroa (2 %) edellisestä tilikaudesta. Yhtymä korotti jätehuollon asiakasmaksuja 10 % vuodelle 2025, minkä vaikutus liikevaihtoon oli noin 0,45 miljoonaa euroa.

Materiaali- ja palvelukulut toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa talousarviota pienempänä johtuen palvelujen ostoista (-0,6 milj. euroa talousarvioon verrattuna). Kulut ovat pienentyneet 0,3 miljoonaa euroa ed. vuoteen verrattuna. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa Riikinvoiman pienentyneet kulut vuonna 2025.

Henkilöstökulut olivat 1,8 miljoonaa euroa, joka on 0,1 miljoonaa euroa talousarviota ja edellistä tilikautta enemmän. Henkilöstömäärässä (39) ei ole tapahtunut olennaista muutosta, mutta kasvua selittää muun muassa palkkatuen lopettaminen ja TES-muutokset.

Liiketoiminnan muut kulut (toteuma 0,3 milj. euroa) toteutuivat talousarvion ja edellisvuoden suuruisina. Suunnitelman mukaiset poistot ovat kasvaneet 0,1 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna ja toteutuneet myös tämän verran talousarviota suurempana johtuen tilikauden investoinneista. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettototeuma oli -0,1 miljoonaa euroa, joka on 0,1 miljoonaa euroa talousarviota ja edellisvuotta vähemmän. Eroa syntyy erityisesti korkotuotoista, joita ei ole kertynyt talousarvion mukaisesti. Peruspääoman korko (0,19 milj. euroa) on maksettu perussopimuksen mukaisesti. Tilikauden ylijäämäksi ennen tilinpäätössiirtoja on muodostunut 0,2 miljoonaa euroa, joka vastaa talousarviota ja edellisvuoden toteumaa.

Tilikaudella 2025 on tuloutettu tilinpäätöksessä 2022 tehty 0,5 miljoonan euron investointivaraus, joka on liittynyt uusiutuvan energian ratkaisuja koskeneeseen investointiin. Investointivaraus on purettu, koska investointi ei ole toteutunut eikä se enää sisälly yhtymän investointisuunnitelmaan, jolloin investointivarauksen kirjaus ehdot eivät ole enää täyttyneet. Investointivarauksen purun myötä yhtymän tilikauden ylijäämäksi on muodostunut 0,8 miljoonaa euroa, joka on investointivarauksen purun verran talousarviota ja edellisvuotta suurempi.

3.2. Investoinnit

Tilikauden 2025 investointimenot olivat 2,6 miljoonaa euroa. Tilikauden suurimmat investoinnit olivat bioterminaalihanke (1,9 milj. euroa) ja uudet jätteenkuljetusautot (0,6 milj. euroa). Yhtymä on saanut 1,1 miljoonan euron investointiavustuksen bioterminaalihankkeeseen, joten taseen pysyviin vastaaviin kirjatut nettoinvestointimenot olivat 1,5 miljoonaa euroa.

Alkuperäisessä talousarviossa nettoinvestointimenot olivat 1,4 miljoonaa euroa. Tilikaudella 2025 on tehty nettovaikutukseltaan pieni -0,02 miljoonan euron talousarviomuutos, joka on hyväksytty yhtymäkokouksessa 11.12.2025 § 11. Toteutuneet nettoinvestointimenot ovat siten lähes muutetun talousarvion suuruiset.

3.3. Rahoitus ja rahavirrat

Yhtymä lyhensi tilikaudella 2025 viimeisen rahoituslaitoslainan maksuerän (0,1 milj. euroa) lyhennyssuunnitelman mukaisesti. Talousarvioon 2025 ei ole sisällytetty lainanottovaltuutta, eikä tilikaudella ole nostettu uutta lainaa. Tilikauden investoinnit on rahoitettu yhtymän kassavaroista.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2025 yhtymän kassavaroja on ollut sijoitettuna likvideihin rahoitusarvopapereihin yhteensä 1,2 miljoonaa euroa (2024: 1,2 milj. euroa), mikä on ollut yhtymäkokouksen 13.12.2023 hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaista. Lisäksi yhtymän pankkitileillä on ollut rahavaroja noin 5,5 miljoonaa euroa (4,1 milj. euroa).

Yhtymäkokous on 8.12.2022 päättänyt, että yhtymä voi lainata kassavaroja enintään 6 miljoonaa euroa jäsenkunnilleen omistuksen suhteessa, enintään vuodeksi kerrallaan. 31.12.2025 yhtymän lainasaamiset jäsenkunniltaan ovat 0 euroa (2024: 3,3 miljoonaa euroa).

3.4. Tase

Yhtymän taserakenne on yksinkertainen eikä siinä ole tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Pysyvät vastaavat muodostavat taseesta 5,8 miljoonaa

euroa (38 %). Yhtymän pysyviin vastaaviin sisältyy Riikinvoima Oy:öön tehty sijoitus ja yhtiölle annettu pääomalaina, yhteensä 1,9 miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset saamiset ovat 2,6 miljoonaa euroa, josta myyntisaamiset 1,4 miljoonaa euroa ja siirtosaamiset 1,2 miljoonaa euroa. Siirtosaamisten korkeaa määrää per 31.12.2025 selittää biotermiinalihankkeen investointiavustus, joka on ollut vielä saamatta tilinpäätöshetkellä (maksatushakemus on tehty keväällä 2026).

Yhtymän oma pääoma on positiivinen ollen 11,9 miljoonaa euroa. Omassa pääomassa on ollut muutoksena ainoastaan tilikauden ylijäämä.

Pakolliset varaukset 0,9 miljoonaa euroa liittyvät kaatopaikan ennallistamis- ja maisemointivaraukseen. Pakollinen varaus on pysynyt vuosia samana, vaikka yleinen kustannustaso on noussut selkeästi viime vuosien aikana ja kaatopaikkaa laajennettu. Toisaalta pakollista varausta ei ole tehty purettu toteutuneiden ennallistamis- ja maisemointikulujen myötä. Tilinpäätöksen 2025 toimintakertomuksessa on todettu, että yhtymä selvittää pakollisen varauksen suuruuden oikeellisuutta tilikauden 2026 aikana.

Vieras pääoma 1,0 miljoonaa euroa muodostuu perusluonteisista tilinpäätösjaksotuksista, kuten ostoveloista ja henkilöstökulujaksotuksista. Kuten edellisessä luvussa on todettu, yhtymällä ei ole enää korollista vierasta pääomaa per 31.12.2025.

3.5. Talouden keskeiset tunnusluvut

Alle olevassa taulukossa on esitetty Keski-Savon jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän keskeiset tunnusluvut viimeiseltä viideltä vuodelta. Liikelaitoskuntayhtymän tunnusluvuissa on hieman vuosittaista vaihtelua johtuen muun muassa vuosittaisista investointitasoista.

Tunnusluku	2025	2024	2023	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto	3 %	3 %	9 %	18 %	20 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto	3 %	3 %	9 %	19 %	21 %
Voittoprosentti	4 %	3 %	13 %	26 %	25 %
Toiminnan ja investointien rahavirta (1.000 €)	3 333	5 328	5 194	4 968	5 524
Investointien tulorahoitus	48 %	727 %	1350 %	159 %	494 %
Lainanhoitokate	10,0	3,8	8,7	15,5	13,8
Omavaraisuusaste	87 %	88 %	87 %	85 %	82 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	17 %	15 %	14 %	17 %	20 %
Kertynyt ylijäämä (milj. €)	10,0	9,2	8,9	7,9	5,8

Tuottoprosentit ovat alhaiset, mutta liikelaitoskuntayhtymän pääasiallinen tarkoitus on tuottaa omistajakuntien lakisääteiset jätehuollon palvelut eikä merkittävää voittoa. Liikelaitoskuntayhtymä on pystynyt vuosittain maksamaan perussopimuksen mukaisen peruspääoman koron (0,19 milj. euroa) omistajilleen.

Toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku seuraa investointien omarahoituksen toteutumista 5 vuoden aikavälillä. Yhtymän omarahoitusvaatimus täyttyy, sillä kertymä on selvästi positiivinen. Investointien tulorahoitusprosentti mittaa sitä, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella. Yhtymän investointitaso on ollut alhainen vuosina 2023–2024, minkä takia kyseisten vuosien investointien tulorahoitusprosentti on ollut poikkeuksellisen korkea. Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Yhtymän lainakanta on ollut

maltillinen ja lainat on lyhennetty loppuun vuonna 2025, joten lainahoitokate on erinomainen (tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on vähintään 1).

Vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä pitkistä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä kuvaava omavaraisuusaste on 87 %. Tunnusluvun hyvänä tasona pidetään 70 prosenttia. Vastaavasti yhtymän suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen, eikä yhtymällä ole tällä hetkellä korollista vierasta pääomaa. Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Yhtymän taseeseen on kertynyt ylijäämää kunakin tarkasteluvuotena.

3.6. Talouden tasapaino

Kuntalain 121 §:n mukaan, jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2025 Keski-Savon Jätehuollon liikelaitoskuntayhtymällä on kertyneitä ylijäämiä 10,0 miljoonaa euroa, joten kuntalain mukaista arviota ei ole tarpeen tehdä.

Vuoden 2026 talousarvion ja taloussuunnitelman 2026–2027 mukaan suunnitelmavuosina kertyy ylijäämiä 0,7 miljoonaa euroa. Talousarvio 2026 on siten laadittu kuntalain mukaisia tasapainosääntöjä noudattaen.

3.7. Tarkastuslautakunnan arvio liikelaitoskuntayhtymän taloudesta

Tarkastuslautakunnan arvio

Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtymän taloudellinen tilanne on vakaa ja hyvä. Yhtymä on kyennyt kerryttämään taseen ylijäämiä useana vuotena peräkkäin ja yhtymällä ei tällä hetkellä ole korollista vierasta pääomaa. Viime vuosien investoinnit on pystytty rahoittamaan yhtymän kassavaroista. Jättemaksujen nostaminen on kuitenkin ollut perusteltua, jotta yhtymän taloudellinen tilanne pysyy hyvänä myös jatkossa ja yhtymä pystyy kehittämään toimintaansa ja tekemään tarvittavat investoinnit.

Yhtymän talouteen liittyy myös riskipisteitä. Yhtymä omistaa mankala-periaatteella toimivasta Riikinvoima Oy:stä 7,52 prosenttia. Riikinvoiman mahdollinen taloudellisen tilanteen heikkeneminen rasittaisi siten suoraan myös Jätehuollon tulosta. Riikinvoimalla on myös merkittävä lainakanta, joten rahoituksenkulut voivat muodostua merkittäväksi, jollei korkokantojen suojaukset ole riittävät. Jätehuollon vastuu Riikinvoima Oy:n pankkilainasta on noin 4,8 miljoonaa euroa, jonka lisäksi Riikinvoiman osakkaat ovat rahoittaneet yhtiötä pääomalainoilla.

Kaatopaikan ennallistamiseen ja maisemointiin liittyvä pakollisen varauksen uudelleenarviointi saattaa aiheuttaa merkittävän kulun, jos tehty pakollinen varaus osoittautuu liian pieneksi. Varaus on tällä hetkellä 0,9 milj. euroa, eikä sitä ole päivitetty tilinpäätöksen 2016 jälkeen. Yleinen hintataso on tämän jälkeen noussut merkittävästi ja kaatopaikkaa on myös laajennettu, joten on viitteitä siitä, että pakollista varausta tulisi kasvattaa. Arviointikertomukseen 2024 sisältyy kuitenkin tieto, että varaus olisi arvioitu vuonna 2023 ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja varauksen suuruus todettu asianmukaiseksi.

Edelleen yleinen kustannusten nousu ja inflaatio sekä yhtymän hallinnon ja toiminnan kehittäminen (ks. arviointikertomuksen luku 4), kasvattavat yhtymän kuluja myös jatkossa. Yhtymän on seurattava ja ennustettava talouden kehittymistä, jotta mahdollisiin talouden korjausliikkeisiin voidaan ryhtyä oikea-aikaisesti.

Tarkastuslautakunnan suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että johtokunta arvioi pakollisen varauksen suuruuden vuoden 2026 aikana huomioiden arviossa kustannustason nousun sekä kaatopaikan laajennusten vaikutukset.

4. HALLINTO, SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

4.1. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän hallintosääntöä on vuodelta 2020 ja yhtymän perussopimus vuodelta 2019. Yhtymällä on lisäksi sisäisen valvonnanohje (2020) ja pienhankintaohje (2020). Riskienhallintasuunnitelma on hyväksytty 10.11.2022.

Tilinpäätökseen sisältyy johtokunnan laatima selonteko liikelaitoskuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Selonteon mukaan johtokunnan päätöksistä ei ole tehty oikaisuvaatimuksia tai hallintovalituksia vuoden 2025 aikana eikä kuntayhtymää kohtaan ole vireillä kunnallisvalituksia, korvausvaatimuksia, syytteeseen asettamisia tai oikaisuseuraamusvaatimuksia. Selonteon mukaan merkittäviä riskejä ei ole realisoitunut vuonna 2025 ja riskienhallinta on järjestetty riittävällä tasolla.

Tarkastuslautakunnan arvio

Liikelaitoskuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty yhtymän toiminnan luonne ja laajuus huomioiden riittävällä tasolla. Johtokunnan laatiman selonteon perusteella yhtymän keskeisiä sääntöjä ja ohjeita on noudatettu.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että keskeiset säännöt ja ohjeet ovat pääosin jo yli 5 vuotta vanhoja. Tarkastuslautakunta toteaa myös, että liikelaitoskuntayhtymän toimintaa säätelevän lainsäädännön mahdollisia muutoksia tulee seurata erityisen tarkasti ja reagoida niihin ajantasaisesti.

Tarkastuslautakunnan suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että johtokunta arvioi yhtymän sisäisten sääntöjen ajantasaisuuden suhteessa yhtymän toimintaympäristöön ja toimintamalleihin ja kuntalakiin vuoden 2026 aikana sekä valmistelee ja hyväksyy mahdolliset tarvittavat päivitettyt säännöt ja ohjeet.

Edellisen arviointikertomuksen tavoin tarkastuslautakunta suosittelee edelleen, että sisäisen valvonnan raportointia ja tietoturvan tasoa kehitetään systemaattisesti.

4.2. Hallinto ja organisaatio

Yhtymän hallinnosta vastaavat johtokunta ja toimitusjohtaja. Johtokunta on kokoontunut tilikaudella säännöllisesti, yhteensä 13 kertaa ja käsitellyt hallintosäännön ja kuntalain mukaan sille kuuluvia asioita. Toimitusjohtaja on raportoinut yhtymän toiminnasta ja taloudesta johtokunnalle säännöllisesti.

Keski-Savon Jätehuolto liikelaitoskuntayhtymän toimitusjohtaja vaihtui vuoden 2025 aikana. Edeltävä toimitusjohtaja irtisanouduttua johtokunta nimitti väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi Tapio Montosen 1.3.2025 alkaen. Varsinaisena toimitusjohtajana Tapio Montonen aloitti 1.9.2025 johtokunnan 3.6.2025 § 42 päätöksen mukaisesti.

Vuoden 2025 aikana henkilöstömäärä pysyi samana vuoteen 2024 verrattuna ollen keskimäärin 39 henkilöä. Näistä Ekotorilla työskentelee 10 henkilöä, jäteneuvonnassa ja asiakaspalvelussa (ml. laskutus) 6 henkilöä, jätekeskuksella 10 ja jätteenkuljetuksessa 12 henkilöä. Organisaatorakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2025.

Tilikauden 2025 päättymisen jälkeen toimitusjohtajan viranhaltijapäätöksellä yhtymälle on valittu uuteen perustettuun tehtävään kehityspäällikkö, joka aloittaa 1.6.2026. Kehityspäällikön tehtävän on tarkoitus vahvistaa hallintoa ja pienentää siten pieneen hallinto-organisaatioon liittyviä riskejä ja yhdessä toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän kanssa ryhdyttää hallintoa. Hallintoa vahvistetaan mahdollisesti myös muilla rekrytoinneilla loppuvuonna 2026. Yhtymällä on meneillään myös muita hallinnon kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä hyvän hallintotavan toteutumisen varmistamiseksi.

Tarkastuslautakunnan arvio

Yhtymän hallinto-organisaatio on pitkään ollut minimaalinen. Tämä ei ole näkynyt yhtymän perustehtävän hoitamisessa, ja jätehuolto on järjestetty lakien ja säännösten mukaisesti. Hallinnossa on kuitenkin tunnistettu merkittäviä kehittämiskohteita muun muassa päätöksenteon määrämuotoisuuteen ja arkistointiin sekä sopimushallintaan liittyen, ja nämä on otettu kehityslistalle toimitusjohtajan vaihdoksen myötä. Tarkastuslautakunta pitää hallinnon kuntoon saattamista keskeisenä liikelaitoskuntayhtymän toiminnan, riskienhallinnan ja hyvän hallintotavan toteutumisen kannalta. Hallintoa on vahvistettu alkaneella tilikaudella palkatulla kehityspäälliköllä. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan tämä on tarpeellinen askel hallinnon kehittämisessä.

Tarkastuslautakunnan suositukset

Tarkastuslautakunta suosittelee, että hallinnon kehittämistoimenpiteille ja ylläpitämiselle osoitetaan riittävät resurssit. Hallinnossa tulee edelleen kiinnittää huomiota kuntalain, hallintosäännön ja muiden sisäisten ohjeiden ja sääntöjen noudattamiseen.

5. ALLEKIRJOITUKSET

Varkaudessa 26. toukokuuta 2025

Ari Häkkinen
puheenjohtaja

Veera Ursin
varapuheenjohtaja

Timo Hottinen
jäsen

This document contains 12 pages before this page

Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

VEERA EVELIINA URSIN

9f34c6a5-f17e-49f7-abb6-550bd2d68995 - 2026-05-26 10:08:02 UTC +03:00
BankID / MobileID - 28e909a0-29c3-482b-b022-07daf5ed9472 - FI

TIMO TAPIO HOTTINEN

5f020c95-9705-4a04-891e-62b86a316849 - 2026-05-26 10:08:06 UTC +03:00
BankID / MobileID - 2754212a-81e2-4d73-9165-185b4544a142 - FI

ARI TAPIO HÄKKINEN

b73461ff-40e0-471a-ab29-44d4f5ca3ba7 - 2026-05-26 10:08:54 UTC +03:00
BankID / MobileID - a9c72cd4-82c3-4432-8304-4414ffa835e - FI

authority to sign	asemavaltuus	ställningsfullmakt	autoritet til å signere	myndighed til at underskrive
representative	nimenkirjoitusoikeus	firmitteckningsrätt	representant	repræsentant
custodial	huoltaja/edunvalvoja	förvaltare	foresatte/verge	frihedsberøvende